

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів
«Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

13 березня 2024 року

м. Тернопіль

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Моніторинг провела:

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Тернопільській області – Людмила Біловус.

Розділ 1: довиїзний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Тернопільській області – Людмилою Біловус.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі – ТНПУ) у розділі «Вступна кампанія» створено окремий розділ «Для вступників з тимчасово окупованих територій» (<https://tnpu.edu.ua/abiturient/osv-tn-tsentr-donbas-ukra-na-krim-ukra-na.php>), який містить загальну інформацію для вступників.

Інформація на сайті закладу освіти містить відомості щодо правил вступу у 2024 році.

Засоби комунікації з освітнім центром: на сайті зазначено інформацію щодо відповідальної особи за роботу освітніх центрів, графік роботи центрів у будні та вихідні. Вказано дату початку та завершення прийняття документів для вступу абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (далі – ТОТ). Розміщено також інформацію про адресу ТНПУ, номери телефонів освітніх центрів (стаціонарний (0352)533958; та два мобільних номери (063)9520005; (098)4166593; електронну адресу (pk@tnpu.edu.ua).

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: у розділі міститься активні посилання на:

- наказ Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 № 271, яким затверджено Порядок прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях,

де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес;

- Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка осіб, які проживають на тимчасово окупованій російською федерацією території України, затверджений вченою радою університету (протокол вченої ради університету від 25.04.2023 р. № 9, уведений в дію наказом ректора від 25.04.2023 р. № 119-р).

Також у розділі міститься покрокова інструкція (Дорожня карта) щодо вступу до вузу для абітурієнтів з ТОТ. Разом з тим, інструкція потребує оновлення, оскільки містить інформацію за 2021 рік.

Окрім того, у розділі міститься активне посилання на сайт «Доступна освіта», де можна знайти корисну інформацію для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди: відеоуроки, презентації, тести тощо.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: у розділі міститься лише адреса вузу, водночас відсутня детальна покрокова інструкція як дістатися до освітніх центрів.

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти: для освітніх центрів «Донбас – Україна» і «Крим – Україна» призначено уповноважений заклад середньої освіти: Тернопільську ЗОШ І-ІІІ ступенів №16 імені Володимира Левицького. Вказано керівника закладу середньої освіти, а також розміщено активне посилання на сайт школи. Інформація щодо розкладу роботи ЗОШ, контактний номер телефону – відсутня, однак цю інформацію можна знайти на сайті школи, перейшовши за активним посиланням. При цьому, для освітніх центрів «Донбас – Україна» і «Крим – Україна» додано лише посилання на заповнення освітньої декларації, бланк заяви на ім'я директора закладу освіти – відсутній.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Донбас-Україна» і «Крим-Україна» на базі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Фактична адреса об'єкта моніторингу: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль 46027.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

відповідального секретаря приймальної комісії – Древніцького Юрія Романовича;

заступника відповідального секретаря приймальної комісії ТНПУ – Прийдуна Степана Васильовича.

Регламент діяльності освітніх центрів

Інформація, що регламентує діяльність освітніх центрів, міститься у Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка осіб, які проживають на тимчасово окупованій російською федерацією території України, затверджене вченою радою університету (протокол від 25.04.2023 р. № 9, введений в дію наказом ректора від 25.04.2023 р. № 119-р).

Умови вступу у 2023 році щодо початку вступної кампанії

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ТНПУ у 2023 році розміщено на веб-сайті вузу (https://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2023/dodatok_12.pdf).

Інформація про вступників

У 2023 р. вступників, які не мали українських документів про повну загальну середню освіту (далі – ПЗСО) не зареєстровано, натомість більшість вступників із тимчасово окупованих територій завершували здобуття ПЗСО в українських закладах загальної середньої освіти та вступали не через освітні центри «Крим-Україна» і «Донбас-Україна». За даними Міністерства освіти і науки України, до ТНПУ у 2023 році за «квотою-2» зараховано 12 вступників з тимчасово окупованих територій (усі – бюджетну форму навчання).

Динаміка вступників у 2022 – 2023 роках

Заяв від абітурієнтів про вступ на навчання до університету через освітні центри у 2022 та 2023 роках не надходило.

За словами посадових осіб вузу, у присутності яких проводився моніторинг, відсутність вступників частково обумовлена тим, що Тернопільщина знаходиться на великій відстані від ТОТ, більшість вступників обирають заклади вищої освіти, які розташовані в областях, територіально ближчих по відстані, а також частково – складністю виїзду з ТОТ.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

Є можливість проживання у гуртожитку для вступників на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуваними особами (вартість проживання в гуртожитку – 27 грн/добу для вступників та 320 грн/добу для супроводжуваних осіб).

Протягом навчального року студенти з ТОТ розміщуються в гуртожитках (вартість проживання для усіх студентів складає 800 грн/місяць, особи зі статусом ВПО оплачують 50% від вартості місячного проживання).

За словами посадових осіб вузу, в присутності яких проводився моніторинг, заклад освіти готовий сприяти в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, інших документів. Проте від абітурієнтів таких звернень не надходило.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У 2023 році призначено 1 заклад загальної середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту, який знаходиться у пішій доступності від ТНПУ за адресою: вул. Володимира Винниченка, 2, м. Тернопіль.

Підготовчі курси

У закладі освіти за запитом вступників можуть передбачатися підготовчі курси для вступників з тимчасово окупованих територій.

За інформацією посадових осіб вузу, в присутності яких проводився моніторинг, такі курси можуть проводитися як в онлайн, так і в офлайн форматі.

Розміщення інформації у закладі освіти

У вузі не практикується розміщення друкованих інформаційних матеріалів щодо діяльності освітніх центрів на стендах чи друк у формі буклетів. Натомість на офіційному сайті ТНПУ (<https://tnpu.edu.ua/abiturient/osv-tn-tsentri-donbas-ukra-na-krim-ukra-na.php>), діє гаряча лінія приймальної комісії за офіційними номерами телефонів приймальної комісії та за зверненнями на електронну пошту.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ:

- відсутність чітких роз'яснень щодо особливостей роботи з вступниками з ТОТ;

- невизначеність щодо правових основ вступних кампаній, відсутність порядку прийому, можливості проходження річного оцінювання та ДПА вступниками в дистанційній формі;

- у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації, назви освітніх центрів та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» втратили свою актуальність та є незрозумілими для вступників з тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти і науки України:

- розробити та затвердити Порядок прийому на навчання для здобуття вищої/ фахової передвищої освіти в 2024 році;

- спільно з громадськими організаціями підготувати та поширити між освітніми центрами спрощені інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів та проведення вступної кампанії;

- опрацювати можливість створення єдиного освітнього центру для осіб з ТОТ.

Тернопільському національному педагогічному університету імені Володимира Гнатюка:

- актуалізувати покрокову інструкцію (дорожню карту) щодо вступу до вузу для абітурієнтів з ТОТ;

- розмістити у розділі «Для вступників з тимчасово окупованих територій»: посилання на взірці заяви/звернення для вступу на навчання через освітні центри, освітньої декларації;

детальну, покрокову інструкцію як дістатися до освітніх центрів;

інформацію про можливість подання заявниками документів для вступу в електронній формі на електронну адресу освітнього центру (для заявників, у яких виникли обставини, що об'єктивно унеможливають особисте прибуття для подання документів);

адресу та контакти уповноваженого закладу загальної середньої освіти;

- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри.

**Регіональний координатор взаємодії
з громадськістю Уповноваженого
Верховної ради України з прав людини
в Тернопільській області**

Людмила БІЛОВУС